

Zprávy z měst

pondělí: Jablonec nad Nisou,
Tanvald, Smržovkaúterý: Česká Lípa,
Nový Bor, Zákupystředa: Semily, Jilemnice,
Lomnicečtvrtek: Liberec
(městské čtvrti)pátek: Jablonec nad Nisou,
Tanvald, Smržovkasobota: Krkonoše, Jizerské
hory, Český ráj

Zajímáte nás

» Tipy na zajímavé události či náměty na články z rekreačních oblastí posílejte redaktorovi **Oldřichu Szabanovi** (e-mail: redlib@mfdnes.cz, telefon: 488 123 111).

» Inzertní poradce pro rekreační oblasti je **Tomáš Kára** (tomas.kara@mafra.cz, tel.: 602 658 911).

Lidé od nás

Jizerské hory mají zvláštní kouzlo a sílu

Jana Pavlíková
kastelánka hradu a
zámku Frýdlant

Na Frýdlantsku žiji od devadesátého roku. Vyhrála jsem tehdy výběrové řízení a nastoupila jako kastelánka na frýdlantském zámku. Myslím, že příroda a hory jsou tu krásné, jen bychom si toho měli víc vážit. Těší mě, když vidím, že se lidé do přírody vracejí. Jizerské hory mají zvláštní kouzlo a sílu. I hudební skladatel Weber se tu inspiroval k napsání slavného Čarostřelce. Nesmírně zajímavá je i zdejší historie. Zvlášť mě zaujalo období druhé světové války a život lidí v Sudelech. Čím jsem starší, tím lépe chápu, jak složité to bylo období. Dnes tu lidé hodně sportují, o historii se zajímají méně. Valdštejnské slavnosti to hodně zlepšily.

V pondělí

Jablonec nad Nisou, Tanvald,
Smržovka

úterý: Česká Lípa, Nový Bor, Zákupy
středa: Semily, Jilemnice, Lomnice
čtvrtek: Liberec (městské čtvrti)
pátek: Jablonec nad Nisou, Tanvald,
Smržovka
sobota: Krkonoše, Jizerské hory,
Český ráj

Léčivé prameny Jizerských hor uzdravují nemocné už po staletí

Lázně Libverda nebo prameny na polské straně Jizerských hor. Lidé už dlouho využívají jejich léčivou moc.

JIZERSKÉ HORY Slepí po jejím vypití viděli, chromí chodili. Tak zázračnou moc přisuzovali v minulosti lidé léčivým vodám Jizerských hor. Královnou jizerskohorských pramenů jsou doposud fungující Lázně Libverda. Další jsou v Jizerských horách na polském území, v půvabném městečku Świeradów Zdrój. Díky zázračné studánce vznikl například i kostel U Obrázku tyčící se nad libereckými Ruprechticemi.

Boží vody libverdeské

V Lázních Libverda se léčí onemocnění srdce, cév a krevního oběhu a pohybového aparátu. Historie místního lázeňství sahá až do 14. století, kdy lidé objevili účinky zdejších minerálních pramenů. Na nich je založena léčba doposud. „Lázně vznikly v 18. století za Kristiána Filipa hraběte Clam Galase a jeho syna Kryštofa. V letech 1776 až 1818 otevřeli nové prameny, postavili koupelnový dům, zřídili parky,“ objasňuje Anna Havránková, kronikářka Lázní Libverda. V roce 1936 získaly statut Léčivé lázně.

Základem léčebných procedur je Libverdeská kyselka. Je čerpaná z Mariina pramene. Je mírně kyselá s obsahem železa. Její účinek je založen na oxidu uhličitým, který pozitivně ovlivňuje krevní oběh. Před sto lety kyselku stáčeli a prodávali

Bad Lieberwoda i Isergebirge. Kurplatz.

Procházka v lázních Středem Lázní Libverdy byla kolonáda budovaná v letech 1848–50. Věvodí jí hudební pavilonek, vpravo na konci kolonády tryská Kristiánův pramen, odkrytý roku 1793. Repro: dobová pohlednice

pro léčebné účinky. V 16. století ji uctívali jako Boží vodu Libverdeskou. Nechal si ji zasílat syfilidou trpící Albrecht z Valdštejna. Začátkem 19. století nastala zlatá doba libverdeských lázní. Pobýval zde hudební skladatel Carl Maria Weber nebo český buditel Josef Jungman. Lázeňskou kolonádu postavili v roce 1847, nedaleko ní se nacházejí pět pramenů – Mariin, Kristiánův, Vilémův, Josefínin a Eduardův. V padesátých letech odkryli geologové dva vydatné prameny, které slouží jako hlavní zdroj vody pro libverdeské lázně. „V současnosti se používají prameny tři, Mariin, Kristiánův a Eduardův,“ upřesňuje kronikářka.

Příznivé časy zažívaly lázně i ve třicátých letech minulého století. „Stavěly se penziony, restaurace. Například v roce 1930 známý Obří sud,“ upozorňuje kronikářka. Ale ani po druhé světové válce si na nedostatek klientů nemohli stěžovat. „Dlouhodobě tu byl primářem doktor Sláma, za něj lázně vzkvétaly. Přijíždělo hodně Němců, poprvé u nás zavedl akupunkturu,“ vzpomínala Havránková. Ještě v devadesátých letech sem přijíždělo pět tisíc hostů ročně. „Teď jezdí lidí méně,“ všimla si. Příčin je podle ní několik. „Dochází ke změně lázeňské léčby. Provádějí se více různé odpočinkové programy, pojišťovny omezují péči,“ uvádí. „Na-

víc je však už čtyři roky rozkopaná kolonáda,“ konstatuje.

Tím výčet jizerskohorských léčivých vod nekončí. Její blahodárné účinky využívají i na polské straně hor, v lázních ve městě Świeradów Zdrój. Dříve byly věhlasnější než Libverda. „Zdá se, že i dnes. Hodně klientů zvláště z Německa, kteří dříve jezdili k nám, se přemístilo právě do polských lázní,“ myslí si Havránková.

Vody využívané v lázních pocházejí z vlastních vrtů. Świeradów využívá pro léčbu 11 pramenů minerálních vod. Jejich působení podporuje rozšíření kožních cév a snížení svalového napětí, uklidnění, snížení krevního tlaku a zpomale-

ní srdeční činnosti. Konzumace vody zvyšuje vylučování žaludečních kyselin, snižuje hladinu cukru. Vody ze Świeradowa obsahují i hořčík, a proto mají pozitivní účinek na srdeční činnost.

Vedle, směrem k české hranici a Novému Městu pod Smrkem, leží ještě malé lázně Czernawa Zdrój, dříve Bad Scharzbach. Lázeňská činnost v této malé části Świeradowa Zdrója začala v 19. století. Do roku 1973 to byly samostatné lázně, které vznikly v osadě českých náboženských uprchlíků. V roce 1969 zahájili stáčení léčebné minerální vody „Czerniawianka“, která dle provedených průzkumů očisťuje organismus od těžkých kovů a snižuje hladinu cukru v krvi. Přírodní bohatství minerálních vod a výjimečné mikroklima využívaly především nemocné děti, v současné době se tato část lázní „Świeradów-Czerniawa“ zaměřuje i na léčbu onemocnění dospělých osob.

Na Poutním místě postavili kostel

K léčivým pramenům Jizerských hor přicházely zástupy lidí. Jedno poutní místo se nacházelo v horské osadě Karlov. U kaple byla studánka s uzdravující vodou. Další zázračná studánka se nacházela v místech, kde je dnes v Liberci-Ruprechticích kostel U Obrázku. Věhlas ruprechtický pramen získal roku 1817, kde se u ní uzdravil slepý chlapec z Raspenavy. V roce 1833 postavil majitel pozemku Jan Weber křížovou cestu a vysázal kaštanovou alej k prameni. V roce 1907 vystavěl vedle něj kostel U Obrázku, který svému účelu slouží dodnes. **Oldřich Szaban**

Vaším objektivem MF DNES přináší čtenářské fotografie z internetového fotoalba rajce.idnes.cz

Módní přehlídka

Komorní fashion show Petra Kaloudy se uskutečnila v kavárně Rosarium v Jablonci nad Nisou.

Šaty i účesy Návštěvníci jablonecké kavárny mohli na ženách obdivovat nejen nápadité modely šatů, ale například také účesy modelek.

5x foto: Zbyněk Cincibus, http://marcus.rajce.idnes.cz

Na víkendové pouti v Doksech se protnou slovanské tradice

DOKSY (hs) Celoroční projekt Prohlášení slovanských tradic, který připravila města Doksy a polský Bolków, bude zakončen dnes a zítra Dokskou poutí. Přijedou mimo jiné dva polské soubory a obě země představí řemeslníky a kuchaře.

„Kromě dvou českých folklorních souborů Jizera a Horačky vystoupí svérázný ženský taneční soubor z Polska nazvaný Metamorfoza, který tančí kankán, parodii na Labuť jezero nebo i rokenrol,“ říká Renata Mauserová, ředitelka Městského kulturního střediska v Doksech. Dnes bude na zahradě Památníku K. H. Máchy v Doksech Pohádkové odpoledne. Dvě českolipské pověsti O Zikmundově Anežce a O zlaté lilii sehraje amatérské Divadlo z knihovny z České Lípy. S loutkovou pohádkou Chobotáci,

velryba a darebáci na motivy knihy Zahrada Jiřího Trnky objevíte tajemná místa, která skrývají spoustu zajímavých věcí.

Zítra bude poutí pokračovat řemeslným staročeským jarmarkem a bohatým kulturním programem, ve kterém návštěvníci poznají zrod slovanských tradic i z humorné stránky. Jak se prolínaly slovanské kultury v dávné minulosti a proč Češi začali holdovat vínu s osobitým humorem osvětlí Řád černých rytířů ve svém vystoupení Střet slovanských kultur a Jak přišlo víno do Čech.

Jedním z vrcholů pouti bude vystoupení fujaristy Dušana Holíka, jednoho z neznámějších slovenských hráčů a výrobce tohoto nástroje. Fujara je nástroj, který v poslední době prožívá svou renesanci a který je od roku 1960 vyhlášen jako národní kulturní památka.

Zákaz koupání platí v Hamru a nádrži Horka

LIBERECKÝ KRAJ (ČTK) V Libereckém kraji platí zákaz koupání v Hamerském rybníku v Hamru na Jezeře a v nádrži Horka u Stráže pod Ralskem na Českolipsku. Ta ale neslouží ke koupání, zaměřuje se na vodní lyžování.

Zhoršenou kvalitou vody má Máchovo jezero a také rybník v kempu v Sedmihorkách. Koupání v nich podle informací z Krajské hygienické stanice v Liberci není zakázané, vnímaví lidé by však mohli mít zdravotní problémy a měli by se proto po koupání osprchovat.

Máchovo jezero i Hamerský rybník mívají v létě se sinicemi problém každoročně. Pro druhé z nich už letos v létě hygienici vydali zákaz koupání potřeť. Mírně zhoršená je voda i na dalších třech místech v Libereckém kraji – na koupalištích v Chrastavě, v Kruhu u Jilemnice a v Chuchelně u Semil. Zdravotních komplikací se tam rekreační obávat nemusejí.

Český česnek se začíná prosazovat

Oproti čínskému česneku se v libereckých prodejnách začíná prosazovat i ten kvalitnější český

LIBEREC (os) Ještě vloni nemohli liberecké hospodyňky sehnat český česnek. V supermarketech totiž nabízejí sice levnější, ale méně kvalitní česnek čínský. Letos se však situace výrazně zlepšila.

„Koupila jsem si koncem července český česnek na tržnici před Fórem, stál přes dvě stovky,“ sděluje Milada Kohoutková z Liberce. V současné době se zde dá pořídit levněji, kilo za 185 korun. V podobných cenách se objevuje i jinde v centru města. V zelenině v Moskev-

ské ulici naproti Naivnímu divadlu prodávají česnek z Litoměřicka za 180 korun. „Máme ho už tři týdny,“ informuje prodavačka.

Opět po loňské premiéře otevřeli i specializovanou prodejnu u kavárny Nisa na rohu Soukenného náměstí. „Vloni se po něm jen zaprášilo. Zásoby jsme doprodali do konce srpna. Letos i kvůli větší konkurenci počítáme, že vydržíme do půlky září,“ říká prodavač Matěj Čejchan. Nabízí nejvyšší odrůdu modrý paličák. Ten je pětkrát

silnější než supermarketový čínský česnek. „Stačí jeden stroužek a máte vynikající česnečku,“ míní. Dovážejí ho z Loun. Nově mají i česnek dukát, což je odrůda modrého paličáku z Nymburska. „Prodáváme i česnekové copánky, které jsou vhodné jako dárek nebo na uskladnění,“ dodává Čejchan.

Česnek je velmi zdravý. Snižuje tlak i cholesterol, potlačuje plísně, zvyšuje imunitu. Má i protinfekční účinky. Léčí se s ním hemeroidy a dokonce i lepra.